

Folkekirkens Nødhjælp: Årsagen til frygtelige migrantforhold ligger ikke i Qatar

I kølvandet på VM i Qatar taler vi om migrantarbejderes arbejdsforhold. Men vi må ikke glemme, at det er fattigdom, ulighed og klimaforandringer, der tvinger folk til at forlade deres familie for med livet som indsats at bygge fodboldstadions

Altinget

Af Birgitte Qvist-Sørensen

21.12.2022

De seneste måneder har hele verden haft den nødvendige samtale om menneskerettighedsovergreb mod migrantarbejdere i Qatar – og generelt. Den samtale skal fortsætte.

Men vi må ikke glemme årsagen til, at migrantarbejdere forlader deres familier for at arbejde tusinder af kilometer hjemmefra. Tværtimod skal vi råbe op for at adressere årsagerne til tvungen migration.

Det er ekstrem fattigdom, ulighed og klimaforandringer, som forstærker begge dele, der efterlader millioner af migrantarbejdere med ingen andre muligheder end et prøve lykken som migrantarbejdere.

Nepalesere flygter fra fattigdom

Mange migrantarbejdere kommer fra Nepal, hvor Folkekirkens Nødhjælp netop bekæmper ekstrem fattigdom og ulighed. Vi arbejder med alternative indtægtsmuligheder som for eksempel fiskeopdræt. Vi arbejder med klimatilpasset landbrugsudvikling, adgang til markeder og beskyttelse mod tørke og oversvømmelser.

Næsten hver fjerde nepaleser lever under fattigdomsgrænsen, og op mod 25 procent af landets BNP stammer fra pengeoverførsler fra migrantarbejdere, heraf tusindvis i Qatar.

For nogle familier betyder det en højere levestandard, en sundere bolig, at børnene kan få en uddannelse, og at familiens syge kan få lægebehandling. Så pengeoverførslerne fra migrantarbejdere i Qatar kan være en del af løsningen på familiers fattigdom og er derfor vigtige for Nepal. Men var det muligt for nepaleserne at tjene til livets ophold i Nepal, ville de fleste blive hjemme hos familien.

For de menneskelige omkostninger som migrantarbejder er massive: slavelignende arbejdsvilkår, tvang, overgreb, tilbageholdelse og ydmygelser.

Andre kontante omkostninger betales før afrejse. Til private långivere, der udlåner de betragtelige beløb, som det koster for en nepaleser at få sig et arbejde i Qatar.

Pengene går til ansættelsesgebyrer til rekrutteringsfirmaers mellemmand, der rejser rundt til nepalesiske landsbyer og frister de fattigste med jobs og lønninger, som sjældent holder,

hvad de lover. Desuden koster det obligatoriske lægetjek, som man skal bestå for at få lov til at arbejde i Qatar. Der er også udgifter til at rejse fra landsbyen til hovedstaden Kathmandu og betale for hotel eller pension i nogle uger, mens papirer, pas og lægetjek bliver ordnet.

Alt i alt gældsætter nepalesiske familier sig så hårdt, at det tager år at tilbagebetale. Nogen er gældsat resten af livet.

VM's massive klimakonsekvenser

Også hjemme i Nepal er omkostningerne store. Familier er adskilt af nød i årevis ad gangen. Børnene vokser op uden den ene forælder, fordi det ikke er muligt både at forsørge familien og være sammen. Nogle landsbyer er støvsuget for mænd i den arbejdsdygtige alder. Det forandrer kulturen og udviklingen og hæmmer overlevering fra generation til generation.

Ægtefællen hjemme, ofte kvinden, efterlades med ansvaret for hus, hjem, børn, bedsteforældre og familiens landbrug. Og i et foranderligt klima med smeltende gletsjere, varmere temperaturer og oversvømmelser er landbrugsarbejde ikke bare 'som det plejer'.

Konsekvenserne af klimaforandringer udfordrer de to tredjedele af den nepalesiske befolkning, der hovedsageligt ernærer sig ved landbrug, og tvinger endnu flere til at søge arbejde som migrantarbejdere i Qatar, andre mellemøstlige lande og nabolandet Indien.

Ironisk nok har de air-konditionerede VM-stadions ved det mest klimabelastende VM nogensinde netop bidraget til yderligere global opvarmning. De daglige CO₂-udledninger fra VM i Qatar var på 3,6 millioner tons, langt over det dobbelte af det seneste VM i Rusland.

På med anførerbindet

I tæt samarbejde med nepalesiske partnere og regeringen har Folkekirkens Nødhjælp gennem mange år skubbet på for at få det internationale samfund til at betale regningen for de klimaskabte tab og skader i Nepal og andre fattige udviklingslande.

På COP27 i Egypten lykkedes det endeligt at få verdens rige lande til at oprette en fond til erstatning for ødelæggelserne efter ekstremt vejr. Og det politiske arbejde fortsætter.

Vi opfordrer den nye danske regering til at tage anførerbindet på og fremme en regelbaseret verden, demokrati og rettigheder. Det er helt nødvendigt, hvis vi ønsker færre og ikke flere deltagere ved VM i ekstrem fattigdom i fremtiden.